

Analizë e rezultateve të PISA 2025 në Maqedoninë e Veriut

Dhjetë vjet të dhëna, asnjë përmirësim: çfarë tregojnë rezultatet e reja për leximin, matematikën, shkencën dhe pranimin e nxënësve në shkollë.

PËRMBLEDHJE

Rezultatet e PISA 2025 u publikuan më 8 shtator 2026. Në Maqedoninë e Veriut, vlerësimin e përfunduan **6.977 nxënës nga 124 shkolla**, të cilët përfaqësojnë rreth 16.700 pesëmbëdhjetëvjeçarë, ose afërsisht 90% të popullsisë së kësaj moshe. OECD-ja konfirmon se të dhënat për Maqedoninë e Veriut i plotësuan standardet e kërkuara të cilësisë.

Krahasuar me vitin 2022, nuk ka përmirësim të rezultateve. Në lexim dhe shkencë rezultatet kanë mbetur pothuajse të njëjta, me rënie prej vetëm një pike, ndryshim që OECD-ja nuk e konsideron statistikisht të rëndësishëm. Në matematikë, ndërkaq, është shënuar një rënie më e qartë prej nëntë pikësh. Në një perspektivë më të gjerë, krahasimi me vitin 2018 tregon se rënia mbetet veçanërisht e theksuar në lexim dhe shkencë.

PERFORMANCA E DOBËT, 2018–2025

Tabela tregon përqindjen e nxënësve që nuk e arrijnë Nivelin 2, të cilin PISA e konsideron si nivelin bazë të kompetencës. Nxënësit nën këtë prag kanë vështirësi në zbatimin e njohurive dhe aftësive bazë. Sa më e lartë të jetë përqindja, aq më të dobëta janë rezultatet e sistemit.

TABELA 1 · PËRQINDJA E NXËNËSVE NËN NIVELIN BAZË

FUSHA	2018	2022	2025	2018 → 2025
Lexim	55%	74%	74%	+19 p.p.
Matematikë	61%	66%	68%	+7 p.p.
Shkencë	49%	65%	64%	+15 p.p.

p.p. = pikë përqindjeje. E gjithë rënia ndodhi ndërmjet viteve 2018 dhe 2022; që atëherë treguesit kanë ngecur në vend.

0,9%

e nxënësve janë performues të lartë në të paktën njërin nga tri fushat.

OECD 11,9%

55,8%

nuk e arrijnë nivelin bazë në asnjërin nga tri fushat.

OECD 19,7%

Problemi nuk është vetëm mungesa e nxënësve me rezultate të larta, por edhe fakti që më shumë se gjysma e nxënësve nuk arrijnë nivelin bazë në asnjërin fushë.

REZULTATET MESATARE PËRGJATË VITEVE

TABELA 2 · PIKËT MESATARE DHE MESATARJA E OECD - SË

FUSHA	2018	2022	2025	OECD 2025
Lexim	393	359	357	461
Matematikë	394	389	380	463
Shkencë	413	380	378	482

Mesataret e OECD-së për vitin 2018: lexim 487, matematikë 489, shkencë 489.

Shkencë

Shkenca ka pësuar rënien më të thellë. Nga 413 pikë në vitin 2018 ajo ka rënë në 378 pikë në vitin 2025, pra 35 pikë më poshtë. Në vitin 2018 shkenca ishte fusha më e fortë e sistemit tonë arsimor, rreth njëzet pikë mbi matematikën dhe leximin. Sot ajo ndodhet nën matematikën. Ndaj vitit 2022 ndryshimi është vetëm një pikë, që do të thotë se rënia ka ndaluar, por në një nivel shumë të ulët. Hendeku me mesataren e OECD-së mbetet 104 pikë.

Matematikë

Matematika është e vetmja fushë ku regjistrohet rënie reale në këtë cikël. Nga 389 pikë në vitin 2022 ajo ka rënë në 380 pikë në vitin 2025, nëntë pikë më poshtë. Hendeku me mesataren e OECD-së mbeti i njëjtë, 83 pikë, sepse edhe vendet e OECD-së ranë me nëntë pikë. Në një perspektivë më të gjatë matematika mbetet mbi nivelin e vitit 2015, por përparësia e ndërtuar gjatë dekadës po humbet pikërisht tani.

Lexim

Leximi mbetet fusha më e dobët e sistemit. Me 357 pikë në vitin 2025, ndaj 359 në vitin 2022, rezultati ka ngecur në nivelin më të ulët të matur ndonjëherë. Hendeku me mesataren e OECD-së u ngushtua nga 117 në 104 pikë, por kjo nuk është përmirësim: Maqedonia e Veriut humbi një pikë, ndërsa mesatarja e OECD-së ra me katërmëdhjetë. Hendeku u mbyll sepse referenca ndërkombëtare u ul, jo sepse ne u ngritëm.

RENDITJA NDËRKOMBËTARE

TABELA 3 · POZITA E MAQEDONISË SË VERIUT, PISA 2025

FUSHA	PIKËT	RENDITJA
Shkencë	378	Vendi 76 nga 91
Lexim	357	Vendi 76 nga 90
Matematikë	380	Vendi 70 nga 90

Numri i sistemeve arsimore ndryshon sipas fushës për arsye teknike. Në PISA 2025 morën pjesë gjithsej 91 sisteme, por rezultatet e Uzbekistanit në lexim dhe matematikë nuk raportohen në tabelat përkatëse të OECD-së. Për këtë arsye renditja në shkencë llogaritet mbi 91 sisteme, ndërsa në lexim dhe matematikë mbi 90.

Kujdes me renditjet. OECD-ja nuk publikon një renditje zyrtare të vendeve. Pozitat e mësipërme janë llogaritur duke radhitur rezultatet mesatare të Tabelës I.1 të Volumit I. Për shkak të pasigurisë statistikore, vendet me rezultate shumë të afërta nuk ndahen gjithmonë qartë nga njëra-tjetra. Në shkencë, rezultati i Maqedonisë së Veriut nuk dallon statistikisht nga ai i Kamboxhias dhe Libanit, ndaj pozita duhet lexuar si një interval i përafërt prej vendit 75 deri në 78.

KRAHASIMI RAJONAL

TABELA 4 · BALLKANI PERËNDIMOR, PISA 2025

VENDI	SHKENCË	MATEMATIKË	LEXIM
 Mali i Zi	435	411	418
 Shqipëria*	435	433	408
 Serbia	429	417	415
 Maqedonia e Veriut	378	380	357
 Kosova	357	350	340

* Shqipëria nuk i plotësoi të gjitha standardet e mostrës së PISA-s, prandaj rezultatet e saj mbartin pasiguri më të madhe. Bosnja dhe Hercegovina nuk mori pjesë në PISA 2025.

Maqedonia e Veriut renditet 51 pikë nën Serbinë dhe 57 pikë nën Malin e Zi në shkencë. Vetëm Kosova ka rezultate më të ulëta në rajon.

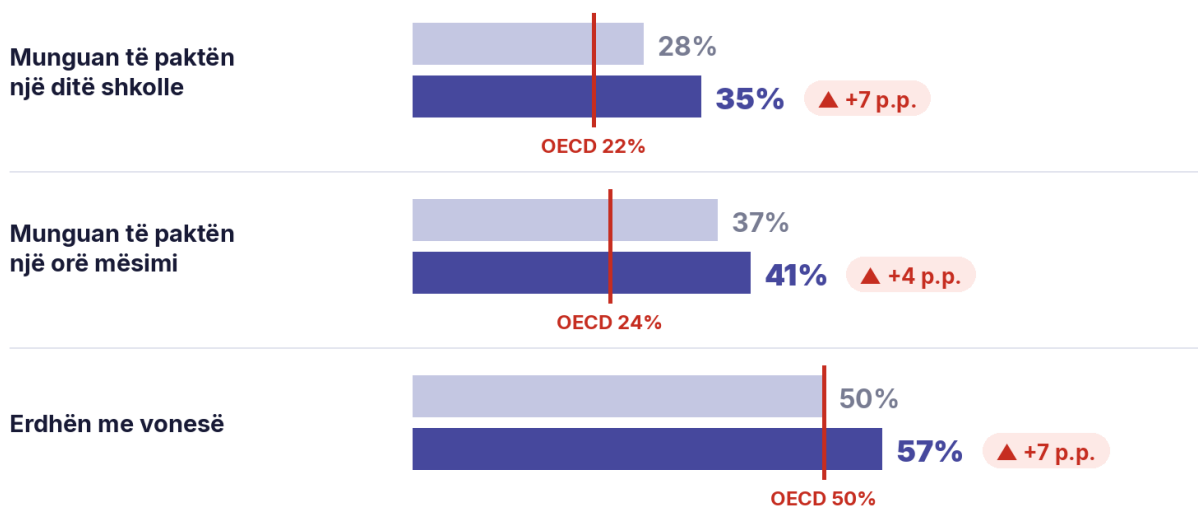
Një nga përkeqësimet më të dukshme në PISA 2025 lidhet me praninë dhe disiplinën e nxënësve. Krahësuar me vitin 2022, të tre treguesit e pjesëmarrjes janë përkeqësuar.

Në vitin 2025, **35%** e nxënësve raportuan se kishin munguar të paktën një ditë të plotë shkolle gjatë dy javëve para testimit, **41%** kishin munguar të paktën në një orë mësimi, ndërsa **57%** kishin ardhur me vonesë. Në vitin 2022, këto përqindje ishin përkatësisht 28%, 37% dhe 50%.

Pjesëmarrja në shkollë po përkeqësohet

Përqindja e nxënësve, në dy javët para testimit PISA

2022 2025 Mesatarja e OECD-së 2025

Burimi: OECD (2026), PISA 2025 Country Note: North Macedonia.
OECD-ja e klasifikon këtë tregues si mungesa pa arsye (truancy).

Krahësimi me OECD-në e bën problemin edhe më të dukshëm. Mungesa e të paktën një dite është rreth 60% më e lartë se mesatarja e OECD-së (35% kundrejt 22%), ndërsa mungesa nga të paktën një orë mësimi është rreth 70% më e lartë (41% kundrejt 24%).

Ky është një problem i natyrës tjetër nga rezultatet e ulëta në lexim, matematikë apo shkencë. Përmirësimi i njohurive kërkon reforma afatgjata, mësimdhënie më cilësore dhe politika të qëndrueshme. Por asnjë reformë nuk mund të japë rezultat nëse nxënësi nuk është në klasë. Kur më shumë se një në tre nxënës ka munguar të paktën një ditë vetëm brenda dy javëve, sistemi ka problem edhe me kushtin më elementar të procesit arsimor: pjesëmarrjen në mësim.

Burimet. OECD (2026), PISA 2025 Results (Volume I): Future-Ready Students, OECD Publishing, Paris, Tabela I.1 dhe Tabela I.2.9. · OECD (2026), PISA 2025 Country Note: North Macedonia. · Të dhënat për vitet 2018 dhe 2022 janë marrë nga botimet përkatëse të OECD-së. Treguesit e mungesave klasifikohen nga OECD-ja si mungesa pa arsye (truancy).